

افغان راستنېدونکي کډوال له اقتصادي ستونزو او د کاري زمينو له نه شتون سره مخ دي

کابل؛ د ۲۰۱۹ کال د جولای ۱۴ - په افغانستان کې د نړيوال بانک او د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو د عالي کمیشنري (UNHCR) د يو نوي راپور موندني ښيي چې د هغه افغان مهاجرينو اقتصادي وضعیت او د ژوندانه شرایط چې د ۲۰۱۴ کال څخه تر ۲۰۱۷ کال پورې خپل هېواد ته راستانه شوي، نظر هغه مهاجرينو ته چې تر اوسه پورې په پاکستان کې ژوند کوي، خورا زیات ستونزمن بلل کېږي.

دغه راپور چې "د افغان کډوالو د ژوندانه د شرایطو او د کاري فرصتونو او مسکن برابرولو په هکله د پریکړو څرنګوالي" تر نامه لاندې جوړ شوی؛ د نړيوال بانک او د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو د عالي کمیشنري (UNHCR) د ګډ کار محصول ده. دغه راپور د هغه شمیر افغان کډوالو د ژوندانه شرایط څیړلي؛ کوم چې د ۲۰۱۴ کال څخه تر ۲۰۱۷ کال پورې بېرته هېواد ته راستانه شوي دي.

د دې راپور د موندنو پر اساس پیری کډوال خپل هېواد ته له راستنېدو سره دا غوره بولي چې په خپل ولایت او اصلي ټاټوبي کې استوګنه ولري؛ خو له دې سره سره یو په دریمه برخه راستنېدونکي کډوال په کابل او ننگرهار ولایتونو کې میشت شوي دي. پیری هغه راستنېدونکي کډوال چې هېواد ته له راستنېدو سره په خپلو اصلي سیمو کې ځای پر ځای شوي، د خپلو ټولنیزو اړیکو په مرسته د دندې خاوندان ګرځېدلي؛ خو بیا هم د بېوزلې پراخه لمن او د کار موندنې د فرصتونو نه شتون، په کلیوالو سیمو کې یو لوی ګواښ بلل کېږي. سره له دې چې په هغه ولایتونو کې چې کمه پراختیا یې موندلې، تحصیلي او ښوونیزو امکاناتو او همدارنګه د اړتیا وړ روغتیايي خدماتو ته کم لاسرسی یو ستر ګواښ بلل کېږي.

"هغه سختو شرایطو ته په کتو سره چې افغان کډوال ورسره مخ دي؛ اړینه ده چې د دوی ستونزو ته د رسېدنې په موخه یو لړ بیړني او هراړخیزه ګامونه د اړوندو ادارو له خوا طرحه او عملي شي". په افغانستان کې د نړيوال بانک رییس، هیډی کرایي د دې موضوع په څرګندولو سره زیاته کړه: "د هغه اړتیاوو د پېژندنې په موخه چې راستنېدونکي کډوال ورسره په ورځني ژوند کې مخ دي، او د دې اړتیاوو او ستونزو د حل لارو د موندنې لپاره، معلوماتو ته لاسرسی او د ارقامو دقیق تحلیل یوه مهمه موخه بلل کېږي. د دغه راپور په جوړولو کې د نړيوال بانک او د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو د عالي کمیشنري ګډ کار چې د کډوالو او داخلي بیخایه شویو سره د بشر پالني مرستو د توزیع د ښه والي په موخه ترسره شو، زموږ د کاري شریکانو تر مینځ د همغږۍ رامینځ ته کولو د زیاتوالو په برخه کې یو ستره لاسته راوړنه بلل کېږي."

د دې راپور د اهمیت په هکله، په افغانستان کې د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو د عالي کمیشنري (UNHCR) استازي؛ کارولین وان بورین، داسې وايي: "۲۰۱۹ کال له یوې خوا له خپل هېواد څخه د افغانانو د اجباري کډوالۍ د پیل له څلویښتمې کلنیزې سره سمون خوري؛ له بلې خوا د افغان کډوالو د داوطلبانه راستنېدو په هکله او د هغوی د مجدد ادغام لپاره د بشري مرستو په برابرولو کې د نړيوالې ټولني هڅې هم په هر اړخیزه توګه روانې دي او اړینه ده چې بېر نور کارونه او هڅې په دې برخه کې ترسره شي. د دې راپور موندنې او ارقام به د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو د عالي کمیشنري او زموږ له نورو شریکانو په ځانګړې توګه د افغانستان له دولت سره مرسته وکړي تر څو د کډوالو او داخلي بیخایه شویو د ملاتړ په خاطر لا بېرې او اغېزمنې هڅې ترسره کړي".

دغه راپور د افغان کډوالو د راستنېدو او په ټولنه کې د هغوی د موثر ادغام د ملاتړ او هڅونې لپاره د فرصتونو او ستونزو پر پېژندنې تمرکز کړی او په اوږد مهال کې د کډوالو پر داوطلبانه او تدریجي راستنېدو یې ټینګار کړی. د دې وضعیت بېلابېل تبعات به له یوې خوا په هېواد کې د اجباري بیخایه کېدو څخه را مینځ ته شوي ستونزې راکمې کړي او له بلې خوا د افغانستان دولت او نړيواله ټولنه هڅوی څو یو لړ تدابیر او لارې پریکړي او لاسني کړي چې د کډوالو د خوندي او مطلوبې راستنېدنې په موخه عملي کړي. د دې راپور موندنې به په کلیوالو سیمو کې د اړمنو او بی وزلو خلکو لپاره د زېربناوو د جوړولو پر پراختیا او ملاتړ او د نړيوال بانک او د کډوالو په چارو کې د ملګرو ملتونو د عالي کمیشنري تر مینځ د اغېزمنو کاري اړیکو د همغږۍ په رامینځ ته کولو کې مهم نقش ولري. د دې راپور بشپړ جزئیات له دې ځایه ترلاسه کولی شئ:

<http://wrlld.bg/1tFi30p2W4E>